

Avdelning

Vindelns kommun
Tel 0933-140 00
Vindelns.kommun@vindeln.se

Betänkande SOU 2018:74 Lite mer lika – översyn av kostnadsutjämningsen för kommuner och landsting

Sammanfattning

Vindelns Kommun delar i stort sett samtliga av utredarens synpunkter och bifaller förslagen till förändringar.

Vindelns Kommun ställer sig positiva till de förslag som innebär att ingående faktorer aktualiseras och index uppräknas.

Vindelns Kommun anser att SOU 2018:74 och förslaget till översyn av kostnadsutjämningsen för kommuner och landsting är en miniminivå och en början på något ytterligare för att det ska gå att bedriva en någorlunda likvärdig verksamhet i alla Sveriges kommuner.

Vindelns Kommun vill poängtera för Finansdepartementet att det kan vara svårt för en mindre kommun att göra sin röst hörd i de yttringar som kommer i offentligheten när det gäller översynen av kostnadsutjämningsen.

Socioekonomiska förhållandenrendet

Vindelns Kommun stödjer utredarens ansats att välja att utjämna för socioekonomiska förhållanden i högre grad och ta bort den utjämningsen eller kompensation som specifikt skett för språk eller utländsk bakgrund.

Vindelns kommun ställningstagande är enligt följande

- Kap 7.2 Förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg; Kommunen ställer sig positiv till att variabel för socioekonomisk kompensation införs. Detta bör vara en mer rättvisande faktor än vistelsetidsindex.
- Kap 7.5 Kommunal vuxenutbildning; Det är ett krav att tillhandahålla detta och skillnaderna i utbildningsbehov emellan kommuner förväntas öka. Kommunen ställer sig därför positiv till förslaget. Dock verkar det oklart om förslaget tar hänsyn till arbetskraftsinvandring, det hade varit önskvärt att den faktorn ingick.
- Kap 7.6 Individ- och familjeomsorgen; Bra att variabeln om långvarigt ekonomiskt bistånd ersätts, då den i praktiken har denna varit påverkbar. Närmare bestämt så har den medförs att de framgångsrika kommunerna har fått ett sämre utfall i kostnadsutjämningsen. Däremot ser vi ett orosmoment med att variabeln Barnfattigdom kan variera mycket år från år.

- Kap 7.7 Äldreomsorg; Positivt att compensationen för hemtjänst i åldersgruppen 65-79 år, då de enligt gällande regler kan beviljas hemtjänst bör kommuner kompenseras även för denna åldersgrupp. Däremot hade varit önskvärt om systemet hade tagit hänsyn till normkostnaderna till ökande livslängd och en bättre hälsa och uppdaterat underlaget. På sikt kan detta ha stor betydelse i och med en allt äldre befolkning, detta är ju den modell som omfördelar mest pengar.

Gles bebyggelse

Vindelns Kommun stödjer utredarens ansats att välja att utjämna för behovet av att, till följd av glesbebyggelse, bedriva verksamhet på enheter som är alltför små för att vara kostnadseffektiva.

Vindelns kommun ställningstagande är enligt följande

- Kap 7.2 Förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg; Kommunen ställer sig positiv till att denna variabel införs. I och med att den statistiska analysen av nettokostnader visar att gles bebyggelse tenderar åt att vara förknippat med högre nettokostnader. Samt att den ingår ju i de övriga parametrarna av kostnadsutjämnningen.
- Kap 7.3 Förskoleklass och Grundskola; Positivt att den föreslagna modellen innebär ökad ersättning och uppdatering av små skolor och skolskjuts, att detta nu föreslås beräknas med ett index innebär att ersättningen nu kan följa kostnadsutvecklingen i riket.
- Kap 7.7 Äldreomsorg; Positivt att den föreslagna modellen uppdaterar och kompletterar merkostnader för hemtjänst i glesbygd. Att modellen bygger på så aktuell data om befolkning och boendemönster som möjligt är grundläggande för att det ska vara möjligt att kostnadsutjämna. Att compensationen för hemtjänst i glesbygd räknats om från 2009 års prisnivåer med nettoprisindex, och kommer att följa kostnadsutvecklingen framöver ger en mer rättvisande bild av kostnadsläget för att bedriva hemtjänst i glesbygd.
- Kap 9.2 Kollektivtrafik; Positivt att modellen inte längre är påverkbar, att den inte längre baserad på den avgiftstäckning som var 2009. Dock oroväckande att modellen har låg förklaringsgrad. De kommuner som berörs av denna kommunvisa behovsberäkning är till ytan bland de största i landet och de mest gles befolkade. Denna modell bör enligt oss bearbetas ytterligare.

Beräkningsmodellen för kollektivtrafik saknar verklighetsförankring och behöver en högre förklaringsgrad för att kunna genomföras.

I detta ärende har Vindelns Kommunfullmäktige beslutat.